

METODICKÝ MATERIÁL
K POSKYTOVÁNÍ
BEZPLATNÉ JAZYKOVÉ
PŘÍPRAVY
VE STŘEDNÍM VZDĚLÁVÁNÍ
OD 1. ZÁŘÍ 2022

METODICKÝ MATERIÁL K POSKYTOVÁNÍ BEZPLATNÉ JAZYKOVÉ PŘÍPRAVY VE STŘEDNÍM VZDĚLÁVÁNÍ OD 1. ZÁŘÍ 2022

Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy (dále jen MŠMT) reaguje novelou vyhlášky č. 13/2005 Sb., o středním vzdělávání a vzdělávání v konzervatoři, ve znění pozdějších předpisů, na vzrůstající počet žáků cizinců, kteří přicházejí do České republiky (dále jen ČR) v období středoškolského vzdělávání. Novelou vyhlášky č. 14/2005 Sb. a č. 48/2005 Sb. v roce 2021 bylo zajištěno systematické vzdělávání žáků cizinců v předškolním a základním vzdělávání. Problémem zůstává situace, kdy žák cizinec přijde do ČR na konci základního vzdělávání či v průběhu středního vzdělávání.

Cílem legislativní změny zakotvené ve vyhlášce č. 250/2022 Sb., kterou se mění vyhláška č. 13/2005 Sb., o středním vzdělávání a vzdělávání v konzervatoři, ve znění pozdějších předpisů, a vyhláška č. 48/2005 Sb., o základním vzdělávání a některých náležitostech plnění povinné školní docházky, ve znění pozdějších předpisů je tedy umožnit žákům integraci do středoškolského systému vzdělávání v ČR, díky které budou schopni úspěšně složit maturitní zkoušku nebo získat výuční list, což jim následně usnadní vstup na pracovní trh v ČR, případně další vyšší odborné nebo vysokoškolské studium. Přijaté řešení je i z dlouhodobého hlediska také prevencí kriminality a sociálního vyloučení.

MŠMT bude průběžně sledovat úspěšnost jazykové přípravy sběrem relevantních dat, formou webinářů se školami či konzultací se samotnými žáky.

Metodický materiál zahrnuje:

- I Informativní části** – v těchto pasážích MŠMT informuje o některých zásadních skutečnostech.
- D Doporučující části** – v těchto pasážích MŠMT metodicky podporuje školy.
- § Závazné části** – v těchto pasážích MŠMT poskytuje informace o souvisejících závazných pravidlech vycházejících z platných právních předpisů, které v dané souvislosti považuje MŠMT za stěžejní.

1. ÚVOD

§ S účinností od 1. září 2022 do 31. srpna 2023 se mění vyhláška č. 13/2005 Sb., o středním vzdělávání a vzdělávání v konzervatoři, ve znění pozdějších předpisů, která nově zakotvuje možnost jazykové přípravy pro žáky cizince.

I Z hlediska žáka se tedy jedná o výuku češtiny jako cizího jazyka. S ohledem na používané jazykové postupy by didakticky správnější bylo označovat tuto výuku jako výuku češtiny jako druhého jazyka, pro potřeby tohoto materiálu však budeme používat obecný termín čeština jako cizí jazyk.

Metodickou podporu určeným školám poskytuje Národní pedagogický institut ČR (dále také NPI ČR) (www.npi.cz). Nabízí školám metodickou pomoc, vzdělávací programy, bezplatné služby adaptačních koordinátorů a tlumočnicků. Více na www.cizinci.npi.cz.

Další důležité zdroje informace jsou zejména:

<https://cizinci.npi.cz/>

<https://www.msmt.cz/vzdelavani/zakladni-vzdelavani/vzdelavani-zaku-cizincu>.

2. CÍLOVÁ SKUPINA

§ Jazykovou podporu mohou čerpat všichni žáci cizinci. Žák cizinec je definován jako fyzická osoba vzdělávající se ve střední škole nebo v konzervatoři (dále jen střední škola) zařazené v Rejstříku škol a školských zařízení ČR, která není občanem ČR (nemá české občanství) a která se vzdělává v ČR nejvýše 12 měsíců přede dnem podání žádosti (tzn., že žák vzdělávající se v ČR celý jeden školní rok může podat žádost nejpozději 1. září následujícího školního roku).

Do skupiny mohou být zařazeni na základě posouzení potřebnosti také jiní žáci (zejména cizinci, kteří se v ČR vzdělávají již delší dobu a také žáci s českým občanstvím, kteří mají s ohledem na dlouhodobý pobyt v zahraničí prokazatelně obdobné integrační potřeby jako žáci cizinci). Tyto žáky lze do skupiny zařadit i do vyššího počtu než 15 žáků, pokud to není na újmu kvality poskytované jazykové přípravy.

3. URČENÍ ŠKOLY PRO JAZYKOVOU PŘÍPRAVU

§ Krajské úřady a Magistrát hl. m. Prahy (dále jen krajský úřad) dle počtu žáků k 31. březnu 2022 vyhodnotí, jaké školy budou určeny pro školní rok 2022/2023. Určenou školou se může stát pouze škola zřízená krajem, obcí či svazkem obcí, nikoliv však škola se soukromým či církevním zřizovatelem. Vyhláška stanoví, že určenou školou se stane zpravidla škola, ve které alespoň 5 % žáků z celkového počtu žáků jsou cizinci nebo jejímiž žáky je alespoň 5 žáků cizinců. Pokud v kraji není škola, která splňuje podmínku alespoň 5 % žáků cizinců, určí krajský úřad tu školu, která má pro to nejlepší podmínky. Na území kraje vždy bude alespoň jedna určená škola. Seznam určených škol zveřejní krajský úřad. V seznamu určených škol je u každé školy uvedeno jméno kontaktní osoby a kontaktní údaje.

Krajský úřad má pravomoc určit školu i v průběhu školního roku.

! Určené školy budou poskytovat jazykovou přípravu jak prezenčně, tak i online (distanční synchronní vzdělávání) v rámci každé skupiny. Bude na žákovi, který způsob si zvolí dle organizace vzdělávání ve škole, jíž je žákem. Je třeba zohlednit to, že ve středních školách bývá často odpolední nebo praktické vyučování a žáci se nemusí stihnout přemístit do jiné školy. Předpokládáme, že pro tyto účely bude nejvíce vhodná online výuka. Seznam určených škol zveřejní krajský úřad na svých webových stránkách neprodleně, tj. začátkem září (a seznam průběžně aktualizuje). Jakmile se škola stane určenou školou např. v průběhu školního roku, krajský úřad ji na seznam doplní. V seznamu určených škol bude rovněž uveden kontakt na pověřenou osobu. Určené školy představují síť škol, které poskytují jazykovou přípravu žáků cizinců.

4. ORGANIZACE JAZYKOVÉ PŘÍPRAVY

§ Školy, ve kterých se poskytuje jazyková příprava, určuje krajský úřad, tedy zřizovatel. Žák si ze seznamu škol sám vybere. Žák cizinec může jazykovou přípravu absolvovat v takové určené škole, která mu nejlépe vyhovuje s ohledem na sídlo jeho školy, místo trvalého bydliště, způsob dojíždění, rozvrh výuky apod. Jakákoliv určená škola je povinna žáka do výuky zařadit na základě jeho žádosti, ledaže by neměla prostorové možnosti.

Skupina pro jazykovou přípravu vznikne při nejméně 5 přihlášených žácích cizincích. Další skupinu lze zřídit, pokud je do každé dosavadní skupiny zařazeno minimálně 15 žáků cizinců. V každém kraji musí vzniknout alespoň jedna skupina, a to i v případě, že se přihlásí méně žáků cizinců než 5.

4.1 Forma výuky

§ Výuka může probíhat v rámci jedné skupiny formou prezenční nebo distanční synchronní (online). Škola, jíž je žák žákem, je povinna zajistit pro žáka účastníčím se distančního vzdělávání přístup k informačním technologiím.

Výuka nemůže být organizována distančním asynchronním způsobem, který vylučuje možnost skupinové práce, komunikace mezi účastníky kurzu, pokládání a zodpovídání dotazů. Není ani možné, aby byly např. vyučovací hodiny nahrány a uloženy do sdíleného prostředí, neboť tato varianta podmiňuje souhlas všech účastníků kurzu v rámci zpracování osobních údajů (ať už přenášený obraz nebo i zvuk).

- D** Zvláštní systém výuky bude třeba zajistit v případě povinného praktického vyučování (odborné praxe, učební praxe, odborný výcvik, ...) ve středních odborných školách, které probíhá celý týden a může se konat i v odpoledních či podvečerních hodinách (např. v gastronomických oborech vzdělání). Škola vyjde žákovi vstříc a přizpůsobí organizaci výuky jeho možnostem. V těchto případech lze do jazykové přípravy výjimečně zařadit samostudium (např. naučit se slovíčkům, která budou při hodině používána).

4.2 Vyučující ve skupině pro jazykovou přípravu

- D** Výuku ve skupině pro jazykovou přípravu zajišťuje kvalifikovaný pedagog. Je vhodné, aby jím byl pedagog se zkušenostmi se vzděláváním cizinců. Může se jednat o učitele cizího jazyka, učitele českého jazyka, případně jiného kvalifikovaného učitele nebo speciálního pedagoga. Asistent pedagoga nemůže ve skupině samostatně vyučovat. Je žádoucí, aby učitelé absolvovali vzdělávací programy pro učitele češtiny jako druhého jazyka.

5. POSTUP PŘI ZAŘAZENÍ DO JAZYKOVÉ PŘÍPRAVY

- §** Zákonný zástupce nezletilého žáka nebo zletilý žák musí o zařazení do skupiny pro jazykovou přípravu požádat ředitele jedné ze seznamu středních škol určených krajským úřadem. V žádosti vyplní: jméno, příjmení, datum narození, bydliště v ČR a kontakt na žáka a zákonného zástupce v ČR. V případě nezletilého žáka žádost podepíše zákonný zástupce.

Žádost může být podána i v elektronické podobě, kdy však musí být zajištěno, že tuto žádost podává oprávněná osoba.

Ředitel určené školy je povinen takové žádosti vyhovět a do 30 dnů od podání žádosti zajistí, aby určená škola začala jazykovou přípravu poskytovat. Lhůta 30 dní je stanovena jako nejzazší – zejména v případech, kdy prozatím skupina v dané škole nefunguje (škola musí zajistit prostory, organizaci, vyučujícího apod.). Ředitel skupinu musí zřídit, leda by mu v tom bránilo prostorové omezení.

- I** O zařazení žáka do skupiny se nevede správní řízení a nevydává rozhodnutí. Ředitel určené školy žáka do skupiny zařadí faktickým úkonem. Ředitel nebo jím pověřená osoba informuje žáka a ředitele školy, jíž je žák žákem, o zařazení do skupiny a o rozvrhu hodin (před zařazením do skupiny tento návrh konzultuje s ředitelem školy, jíž je žák žákem, nebo jím pověřenou osobu).

Žák cizinec má na jazykovou přípravu nárok, není však povinen se jí účastnit. V případě, že o zařazení do skupiny požádá žák, který se v ČR vzdělává delší dobu než 12 měsíců, je možno jej do skupiny zařadit pouze nenárokově v režimu nad rámecového účastníka, pokud to negativně nedopadne na cizince s nárokem.

Žák může být do skupiny pro jazykovou přípravu zařazen i v průběhu vzdělávání v případě, že bude přijat ke vzdělávání po 1. září 2022. Dle zákona č. 67/2022 Sb., zákon o opatřeních v oblasti školství v souvislosti s ozbrojeným konfliktem na území Ukrajiny vyvolaným invazí vojsk Ruské federace (dále jen zákon LEX Ukrajina), který je účinný od 21. března 2022 a aktuálně platný do 31. srpna 2023, platí, že je možno přijímat tyto žáky (s dočasnou ochranou) i do probíhajícího prvního ročníku. V tomto případě je třeba zajistit, pokud možno individuální přístup, ideálně po konzultaci s krajským úřadem tak, aby se spojili do skupiny žáci podobné jazykové úrovně.

6. ROZSAH A OBSAH JAZYKOVÉ PŘÍPRAVY

S Žák cizinec má nárok na min. 100 hodin výuky, maximálně 200 hodin výuky po dobu maximálně 10 měsíců, přičemž většina hodin by měla být odučena v prvním pololetí tak, aby se žáci mohli co nejrychleji plnohodnotně zapojit do výuky. O počtu hodin, na které bude mít žák nárok, rozhoduje ředitel určené školy po konzultaci s ředitelem školy, jíž je dotyčný cizinec žákem.

Žáci budou absolvovat výuku mimo hodiny výuky s tím, že max. 3 hodiny mohou probíhat v době výuky, ze které budou uvolněni. Škola jim tedy nemůže evidovat neomluvenou absenci, budou-li se účastnit jazykové přípravy, a nesmí být z tohoto důvodu nehodnoceni.

D Cílem je dosažení jazykové úrovně cca B1 dle Společného evropského referenčního rámce (SERR), tj. takové úrovně, která žákům umožní pochopit základní informace z výkladu učitele či se na neznámé umět zeptat. U žáků, kteří jsou ve škole a jsou obklopeni českým jazykovým prostředím, stačí menší počet hodin, než jaký je uváděn k dosažení úrovně B1 v anglickém jazyce (350–400 hodin).

6.1 Výuka základů odborného cizího jazyka / výuka cizího jazyka pro specifické účely

I V § 6a odst. 1 vyhlášky je jazyková příprava definovaná jako „výuka českého jazyka přizpůsobená potřebám žáků cizinců, kteří se vzdělávají ve střední škole, a zahrnující základy příslušné odborné terminologie“. Základy odborné terminologie je primárně myšlena znalost specifické terminologie pro výuku umožňující vzdělávání v jak všeobecně vzdělávacích, tak i odborných předmětech. Důležité je, aby se žáci seznámili se základní odbornou slovní zásobou (jde především o syntaktické konstrukce příslušnosti k celku *např. patří mezi, identity rovná se, je shodný s*, definice *slovem označujeme, pod slovem rozumíme*, podmínky, zřetele, hlediska, příčiny, následku *apod.*). Základem osvojení je práce s konkrétními texty, které mohou být učitelem zjednodušené, lze se inspirovat v příslušných učebnicích nebo na youtube, či lze použít témata spojená s obsahem jednotlivých předmětů a organizací školy (nikoliv *např.* témata spojená s cestováním, návštěvou restaurace, rodinou, ...). Do výuky by tedy měla být zařazována základní terminologie vzdělávacích oblastí fyziky (například základní jednotky), chemie (např. názvy prvků), biologie (např. stavba lidského těla), matematiky (např. základní termíny z aritmetiky, geometrie), případně slovní zásoba používaná v odborné složce vzdělávání.

Protože žák, který se vzdělává ve střední škole, již obvykle při přijímacím řízení prokázal základní znalost „obecného“ jazyka nutného pro vzdělávání, je důležité takového žáka připravit na odbornou terminologii potřebnou v různých oblastech všeobecně vzdělávacích a v odborných předmětech. Specifické zaměření výuky češtiny je důležité nejen pro úspěšné zvládnutí studia, ale i pro jeho motivaci k učení češtiny tím, že obsah výuky češtiny jako cizího jazyka bude přímo použitelný v praxi, tj. zlepší se jeho porozumění českému jazyku v různých vyučovaných předmětech.

Školy mají určitý prostor pro stanovení zejména s ohledem na potřeby žáků jednotlivých skupin, v jaké míře do výuky základy specifické odborné terminologie zahrnout.

Jako vhodné se jeví, aby učitel češtiny jako cizího jazyka na začátku požádal učitele nejazykových předmětů, aby mu sdělili, kterou slovní zásobu žáci nezbytně potřebují, příp. mu dali k dispozici jednodušší texty. K využití budou i slovníčky odborné terminologie sestavené z příslušných rámcových vzdělávacích programů, které vytvoří a zveřejní NPI ČR. Vždy je nutné postupovat od toho, co je nejvíce potřebné z hlediska všeobecně vzdělávacích předmětů či odborných předmětů k tomu, co lze vynechat. Tento postup by vždy měli určovat učitelé příslušných předmětů.

V případě žáků oborů vzdělání s výučním listem se jako vhodné jeví i *např.* navštívit spolu s žáky praktickou výuku, společně sestavit či doplnit NPI ČR připravené slovníčky pro výuku potřebné odborné terminologie. Žáci tak budou mít tyto slovníčky k dispozici pro případ praxe a mohou s nimi pracovat při domácí přípravě. Po dohodě se školou, jíž je žák žákem, lze vypracovat seznam používaných termínů v daném oboru a pak nechat žáky sami, aby provedli překlad do své mateřštiny, viz <https://lindat.cz/translation/>, lze využít i *např.* [výstupy projektu k výuce odborného cizího jazyka](#), viz

<https://www.hello.cz/cs/projekty-a-vzdelavani/projekt-esf-s-jazykem-za-uspechem-v-odbornem-vzdelavani>.

6.2 Doporučení pro vzdělávání žáka cizince ve škole, již je žákem

- Za výuku ve skupinách pro jazykovou přípravu jsou odpovědni konkrétní vyučující, které určí ředitel školy. Nicméně i ostatní vyučující, kteří žáky cizince vyučují ve škole, kde je žák žákem, by měli brát ohled na jejich nedostatečnou znalost českého jazyka, zejména v oblasti odborné terminologie, a při výkladu, co nejvíce používat obrázky, pokusy, videa či jakékoliv další názorné podpůrné prostředky, které pomohou žákovi v pochopení obsahu učiva. Porozumění učivu by si měli vhodným způsobem kontrolovat. V této souvislosti si dovoluujeme upozornit na fakt, že pro zvládnutí odborné terminologie všech vyučovaných předmětů potřebuje žák mnohem více času než k naučení se základům českého jazyka.

Je tedy nutné usnadnit co nejvíc žákům porozumění na základě praktických ukázek, nabídky slovníčků, vizuálních pomůcek a motivovat je tak, aby si neznámé byli s to odvodit na základě již toho, co ví, viz tzv. scaffolding <http://clil.nuv.cz/metodologie-clil/11-planovani-a-struktura-clil-hodin/12-6-strategie-zvana-scaffolding.html>. V této souvislosti si dovoluujeme též upozornit na to, že se může stát, zejména v případě žáků prvních ročníků, kteří ještě daný obor v zemi původu nestudovali, že nebudou znát daný termín ani v mateřštině, to zejména v případě oborů vzdělání s výučním listem, které mívají specifickou odbornou terminologii. V tomto případě doporučujeme používat při výkladu především vizualizaci. Při výuce je možné využívat i tandemové metody, kdy s žákem cizincem pracuje český žák, který mu pomáhá v porozumění. Český žák, který zprostředkovává vhodným způsobem učivo cizímu žákovi, si tímto způsobem sám látku utvrzuje.

6.3 Další podpůrná opatření

- Poskytnutí jazykové podpory dle vyhlášky č. 13/2005 Sb. nevyklučuje využití další podpory v případě, že ji žák potřebuje. Pouze upozorňujeme, že využití podpůrných opatření dle vyhlášky č. 27/2016 Sb., o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných, ve znění pozdějších předpisů, je vázáno na doporučení školského poradenského zařízení.

7. SPOLUPRÁCE ŠKOL

- § Škola, ve které je žák žákem, a určená škola vzájemně spolupracují.

Spolupráce se týká zejména následujících oblastí:

- Případné zprostředkování předání žádosti o zařazení do skupiny.
- Ředitel školy, již je žák žákem, informuje ředitele určené školy o úrovni znalosti českého jazyka žáka a doporučí počet hodin výuky. Ředitel určené školy stanoví počet hodin výuky od 100 do max. 200 hodin. (Pro stanovení úrovně lze pro inspiraci využít metodiku, která vznikla pro základní vzdělávání v rámci kurikula češtiny jako druhého jazyka, viz https://cizinci.npi.cz/wp-content/uploads/2022/02/III_Kurikulum_ZV_test_cizinci-v2.pdf.) Obě školy si poskytují informace o žákovi a o průběhu a výsledcích jazykové přípravy žáka s cílem zajištění efektivní výuky. Ředitelé obou škol nebo jimi pověřené osoby se dohodnou na periodicitě výměny informací o vzdělávání žáka a příp. omlouvání v případě, že by došlo ke změně rozvrhu.
- Určená škola bude škole, již je žák žákem, předávat údaje týkající se docházky. V případě uvolnění z výuky pak škola, již je žák žákem, musí pro účely omluvy absence vědět, zda se žák vzdělávání v určené škole účastní či nikoliv.

8. HODNOCENÍ VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKA ÚČASTNÍCÍHO SE JAZYKOVÉ PŘÍPRAVY

D Žáka, který se účastní jazykové přípravy, je potřeba při vzdělávání ve střední škole hodnotit individuálně s ohledem na dosažené pokroky a zvládnutelné úkoly, nesrovnávat jej se spolužáky.

Zákon Lex Ukrajina umožňuje za účelem adaptace žáků cizinců (s dočasnou ochranou) na vzdělávání po dobu nezbytně nutnou zčásti nebo zcela nahradit vzdělávací obsah školního vzdělávacího programu jiným vhodným vzdělávacím obsahem podle potřeb žáka. Tento obsah nemusí být v souladu s rámcovým vzdělávacím programem. Možnost úpravy vzdělávacího obsahu by měla být využita zejména k osvojení si základů českého jazyka tak, aby se cizinec mohl zapojit do běžného vzdělávání v českém jazyce. Cílem úprav musí vždy být adaptace žáka, není vhodné žáka zcela uvolnit z profilových předmětů, je žádoucí, aby se žák výuky účastnil alespoň částečně. Tyto úpravy se netýkají počtu vyučovacích hodin stanovených v ŠVP.

Z češtiny jako cizího jazyka nebude žák hodnocen na vysvědčení, je vhodné zohlednit dosažené pokroky v hodnocení předmětu vzdělávacího oboru Český jazyk a literatura.

Absolvování jazykové přípravy se zaznamenává do dokumentace školy, jíž je žák žákem. Pokroky žáka jsou ověřovány průběžně, výstupem by mělo být doporučení pro školu, jíž je žák žákem, na co se dále v jazykové podpoře žáka zaměřit. Výstupy jazykové přípravy budou využity školou, jíž je žák žákem, pro zajištění další podpory žáka při vzdělávání. Možné příklady doporučení zveřejňuje NPI ČR v rámci metodické podpory na <https://cizinci.npi.cz/>.

9. FINANCOVÁNÍ JAZYKOVÉ PŘÍPRAVY VE STŘEDNÍM VZDĚLÁVÁNÍ

I Financování jazykové přípravy ve středním vzdělávání bude ve školním roce 2022/2023 probíhat z rezervy tzv. přímých výdajů na vzdělávání kraje.

§ Krajský úřad bude postupovat při financování jazykové přípravy ve středním vzdělávání podle novelizovaného Čl. XIV směrnice MŠMT, č. j. MSMT-14281/2018, o závazných zásadách pro rozpisy a návrhy rozpisů finančních prostředků státního rozpočtu krajskými úřady a obecními úřady obcí s rozšířenou působností, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „směrnice“), tj. obdobně jako v případě základního vzdělávání. Novelizace Čl. XIV směrnice byla připravena právě v návaznosti na vyhlášku č. 250/2022 Sb., přičemž zveřejnění ve Věstníku MŠMT a účinnost této novelizace se předpokládá v průběhu měsíce září 2022.

D Určená škola zřízená krajem podává návrh na úpravu svého rozpisu místně příslušnému krajskému úřadu, určená škola zřízená obcí nebo dobrovolným svazkem obcí podává návrh na úpravu rozpisu krajskému úřadu prostřednictvím místně příslušného obecního úřadu obce s rozšířenou působností. O výši úpravy rozpočtu dané právnické osoby rozhoduje příslušný krajský úřad.

I Finanční prostředky se poskytují v závislosti na počtu skupin a rozsahu jazykové přípravy v jednotlivé skupině, nikoliv podle počtu žáků ve skupině nebo podle počtu žáků cizinců s nárokem na jazykovou přípravu.

Pokud je určená škola zapojena do projektů financovaných z ESF zdrojů na podporu vzdělávání cizinců, jedná se o zabezpečení aktivit nad rámec zřízené skupiny pro jazykovou přípravu.

10. VYKAZOVÁNÍ JAZYKOVÉ PŘÍPRAVY VE STŘEDNÍM VZDĚLÁVÁNÍ

D Výkaz P1-04

Školy v regionálním školství, které vyplácejí plat podle § 109 odst. 3 zákoníku práce, budou vypočítávat a vykazovat úvazky pedagogických pracovníků (na základě pracovních smluv) v souladu s přílohou k nařízení vlády č. 75/2005 Sb., přičemž do týdenního rozsahu přímé pedagogické činnosti (PPČ) se budou zahrnovat i případné hodiny PPČ k zajištění jazykové přípravy.

Pokud zajišťují jazykovou přípravu pedagogičtí pracovníci na dohodu konanou mimo pracovní poměr, jejich mzdové prostředky se vykazují v OON (ostatní osobní náklady) hrazených ze státního rozpočtu.

Výkaz P1c-01

Týká se pouze středních škol, jejichž zřizovatelem je kraj, obec nebo dobrovolný svazek obcí a které zároveň vyplácejí plat podle § 109 odst. 3 zákoníku práce.

Ve vykazování se jedná o zdroj financování „státní rozpočet kromě podpůrných opatření a ESF“ s kódem ZF 11, 01.

Vzhledem k tomu, že jazyková příprava ve středním vzdělávání není zahrnuta v rámcových vzdělávacích programech příslušných oborů vzdělání, nezapočítávají se hodiny PPČ k zajištění jazykové přípravy ve středním vzdělávání do PHškoly a vykazují se ve výkazu P1c-01 obdobně jako nepovinné předměty:

- hodiny PPČ v rámci týdenního rozsahu PPČ stanoveného přílohou k nařízení vlády věnované k zajištění jazykové přípravy ve středním vzdělávání se vykazují v odd. IVb. spolu s ostatními hodinami PPČ v rámci týdenního rozsahu, a budou odečteny v odd. IVc.
- hodiny PPČ nad rámec týdenního rozsahu PPČ stanoveného přílohou k nařízení vlády věnované k zajištění jazykové přípravy jsou přespočetné a v odd. IVc. se nevykazují.

Hodiny PPČ jazykové přípravy ve středním vzdělávání zajišťované pedagogickými pracovníky na dohodu mimo pracovní poměr se **v odd. VIII. nevykazují.**

Výkaz P1d-01

Hodiny PPČ k zajištění jazykové přípravy ve středním vzdělávání se ve výkazu P1d-01 **neuvádějí.**

11. ZPŮSOB ZPRACOVÁNÍ OSOBNÍCH ÚDAJŮ V PŘÍPADĚ PŘEDÁVÁNÍ INFORMACÍ URČENÉ ŠKOLE

Ředitel určené školy nebo jím pověřená osoba a rovněž tak ředitel školy, jíž je žák žákem, nebo jím pověřená osoba dokumentaci týkající se žáka uloží v souladu se spisovým a skartačním řádem dané školy. Listinná dokumentace bude například uschována v šanonu v uzamčeném prostoru, elektronická dokumentace bude například uložena na paměťových médiích nebo v cloudu a přístup k ní bude chráněn heslem nebo dvoufaktorovou autentizací.

Identifikační údaje žáka budou předávány pouze mezi řediteli škol. Učitelům češtiny jako cizího jazyka bude v určené škole předáno jméno žáka (pro docházku), obor vzdělání žáka, ročník studia, jeho přibližná jazyková úroveň.

Ředitel určené školy nebo jím pověřená osoba dále informace nekomunikuje. Zpracování je neveřejné.

Na základě žákovy žádosti je škola povinna jazykovou přípravu poskytovat. Škola je povinna v souladu s vyhláškou zpracovávat osobní údaje, aby naplnila svou povinnost, v souladu s čl. 6 odst. 1 písm. c) nařízení GDPR. Takové zpracování se děje bez souhlasu žáka.

Zpracování je zákonné, protože zpracování je nezbytné pro splnění právní povinnosti, která se na správce vztahuje, v souladu s čl. 6 odst. 1 písm. c) nařízení GDPR. V obecné rovině školám povinnost uchovávat dokumentaci zakládá § 3 odst. 1 písm. i) zákona č. 499/2004 Sb., o archivnictví a spisové službě a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, a dále § 28 odst. 2 písm. e) školského zákona.

12. ODPOVĚDNOST JEDNOTLIVÝCH SUBJEKTŮ V SYSTÉMU JAZYKOVÉ PŘÍPRAVY

MŠMT

- stanoví principy systému
- stanoví právní úpravu systému
- stanoví pravidla financování systému
- poskytuje finanční prostředky
- provede vyhodnocení úspěšnosti jazykové přípravy

Krajský úřad

- určuje školy, ve kterých bude probíhat jazyková příprava
- zveřejňuje seznam určených škol na webu
- poskytuje školám určených k jazykové přípravě finanční prostředky z rezervy dle stanovených pravidel

Národní pedagogický institut České republiky (NPI ČR)

- zajišťuje vzdělávání učitelů pro výuku češtiny jako cizího jazyka
- zajišťuje podporu formou tlumočnicků a adaptačních koordinátorů, překlady z/do českého jazyka
- zajišťuje poradenskou pomoc
- zajišťuje navazující metodickou podporu

Střední škola, již je žák žákem

- informuje žáka o možnosti jazykové přípravy
- spolupracuje s určenou školou
- informuje určenou školu o úrovni znalostí českého jazyka žáka
- zajišťuje ve škole pro žáka účastníčného se distančního vzdělávání přístup k informačním technologiím

Střední škola určená k poskytování jazykové přípravy

- zajišťuje výuku češtiny jako cizího jazyka
- spolupracuje se školou, již je žák žákem
- sleduje a vyhodnocuje pokroky žáka

Česká školní inspekce

- průběžně zjišťuje a hodnotí podmínky, průběh a výsledky vzdělávání a kontroluje dodržování právních předpisů v rámci poskytování jazykové podpory školami
- kontroluje využívání finančních prostředků

Zákonní zástupci žáka

- podávají žádost o zařazení nezletilého žáka do skupiny pro jazykovou přípravu

PŘÍLOHA 1: ŽÁDOST K ZAŘAZENÍ DO SKUPINY PRO JAZYKOVOU PŘÍPRAVU

D Právní předpisy nestanoví závazný formulář žádosti.

Žádost k zařazení do skupiny pro jazykovou přípravu obsahuje následující údaje:

- jméno a příjmení žáka
- datum narození žáka
- bydliště v ČR
- název školy, kterou žák navštěvuje
- obor vzdělání
- ročník studia
- kontakt na žáka v ČR (telefon, e-mail)
- kontakt na zákonného zástupce v ČR (telefon, e-mail)
- přibližná znalost českého jazyka nepovinně (úplný začátečník, začátečník, mírně pokročilý, potřeba odborné slovní zásoby)
- podpis zákonného zástupce / zletilého žáka

PŘÍLOHA 2: MATERIÁLY, KTERÉ LZE AKTUÁLNĚ VYUŽÍT K VÝUCE VE STŘEDNÍCH ŠKOLÁCH

MŠMT cíleně nevyvíjelo materiály pro žáky středních škol, neboť střední vzdělávání je nepovinné, a zatím nebylo předmětem přímé integrační podpory.

Pro výuku lze však využít materiály, které byly vyvinuty MŠMT/ NPI ČR pro zkoušku z češtiny pro trvalý pobyt s cílem připravit dospělé cizince v obdobné věkové kategorii na zkoušku z češtiny pro trvalý pobyt na úrovni A2. Přínosný je zejména fakt, že úroveň zkoušky A2 odpovídá přibližně úrovni, kterou by měli žáci minimálně dosáhnout proto, aby mohli sledovat a pochopit základy sdělení při vyučování a aby měli vyjadřovací prostředky na to zeptat se na neznámé. U každého odkazu je uvedena část, kterou mohou školy použít.

Uvádíme odkaz na některé další zejména metodické materiály. Materiály nelze používat bez předchozí revize zejména i proto, že mohou obsahovat pro žáky citlivá témata a je tedy třeba přistupovat k nim s co nejvyšší mírou opatrnosti. Vše k problematice výuky ukrajinských žáků je dostupné na webu NPI ČR na odkazu <https://ukrajina.npi.cz/> a webu MŠMT na odkazu <https://www.edu.cz/ukrajina/>.

Metodické materiály

A

V rámci systému zkoušky z češtiny pro trvalý pobyt vznikla celá řada užitečných materiálů, které lze využít ve výuce češtiny jako cizího (druhého) jazyka. S ohledem na příchozí uprchlickou ukrajinskou vlnu byly vybrány následující vhodné materiály:

1. Výuková videa

Výuková videa zachycují běžné situace, kdy cizinec vstupuje do formální komunikace s většinovou společností. Video zahrnují tato témata (modelové situace či scénáře): Bydlení, Řešení krizových situací, Zdravotní péče a zdravotní pojištění, Styk s policií, Práce, Styk s úřady, Cestování, Okolní prostředí a počasí, Kontakt s majoritní společností. Všechna videa jsou opatřena informací o jazykové úrovni, tématu, řečové dovednosti a dalšími jazykovými kategoriemi. Ke všem videím jsou k dispozici pracovní listy.

2. Pracovní listy A1

Pracovní listy jsou vytvořené k těmto modelovým situacím na úrovni A1: Denní režim, Osobní údaje, rodina a životopis, Stravování, Volný čas a zábava, Vzdělávání. Jsou určeny pro výuku češtiny jako druhého jazyka. Obsah pracovních listů je možné upravit pro potřeby ve třídě.

3. Pracovní listy A2

Pracovní listy jsou vytvořené k těmto modelovým situacím na úrovni A2: Denní režim, Osobní údaje, rodina a životopis, Stravování, Volný čas a zábava, Vzdělávání. Jsou určeny pro výuku češtiny jako druhého jazyka. Obsah pracovních listů je možné upravit pro potřeby ve třídě.

4. Publikace: Jazyková integrace a komunikace s cizinci

Publikace představuje obecný úvod do problematiky jazykové integrace a dorozumění se s nerodilými mluvčími. Publikace popisuje reálné jazykové schopnosti nerodilých mluvčích na úrovni A2 a zároveň nabízí vhodné postupy, jak překonávat jazykovou a kulturní bariéru v kontaktu s cizinci. Jedná se zejména o obsah na str. 65 až 121.

5. Modelové situace

Jedná se o online nástroj zahrnující komunikační témata, která lze přímo využít ve výuce. Konkrétní modelové situace neboli scénáře jsou důležitým nástrojem pro výuku češtiny jako druhého jazyka. Modelová situace umožňuje spojit jazykovou výuku s reálným světem. Uvedené scénáře víceméně představují začlenění určitých modelových životních situací z praxe přímo do vyučování (např. jak si mám koupit a jak mám užívat lék na předpis). Při učení jazyku scénáře poskytují přesný kontext užití jazyka, který je sice simulovaný, ale potenciálně reálný. Poskytují naprosto konkrétní a přesný rámec k realizaci jednotlivých dovedností.

6. Publikace: Rámcové kurikulum pro přípravu ke zkoušce

Publikace zahrnuje rámcové instrukce pro plánování kurzu včetně vymezení obsahu jazykového kurzu, doporučené strategie pro rozvoj jednotlivých řečových dovedností, rady pro zohlednění skutečných jazykových potřeb migrantů. Materiál obsahuje celkem 13 kapitol: Jazyk a integrace, Cílová skupina, Cíle přípravného kurzu, Úroveň znalosti jazyka A1/A2 podle SERRJ, Obsah přípravy ke zkoušce, Lektor v přípravném kurzu, Principy výuky, Sociokulturní a mezikulturní aspekty, Koncepce lekce, Organizace kurzů, Prostor a vybavení, Evaluace kurzu, Hodnocení a testování. Samostatná část se věnuje řešení problémových situací ve výuce. Materiál je doplněn o příklady dobré praxe. Jedná se o vhodný materiál zejména pro organizátory kurzů, str. 23–39, 43–55.

7. Publikace: Metodická podpora lektorů v přípravných kurzech ke zkoušce pro trvalý pobyt

Publikace je určena především lektorům přípravných jazykových kurzů. Obsahuje praktické informace a návody pro výuku v přípravných kurzech. Zahrnuje 7 kapitol: Vedení výuky, Motivace ve výuce, Metodika výuky, Cílové skupiny, Výukové materiály, Společný evropský referenční rámec pro jazyky a Praktické návody. Každá kapitola je členěna do podkapitol, přičemž kapitola 3 zahrnuje následující důležité aspekty (podkapitoly 3.1 až 3.7): plánování lekce, sylabus, komunikační metoda výuky, výuka bez zprostředkovacího jazyka, výuka řečových dovedností, výuka slovní zásoby, výuka fonetiky, výuka gramatiky, hodnocení ve výuce. V rámci materiálu je dále důležitá kapitola 5 (bez poslední části: e-learning), která pojednává o výběru vhodného výukového materiálu a dále podkapitola 6.5 Řečové dovednosti na úrovni A1/A2 a kapitola 7, která zahrnuje praktické návody pro realizaci výuky.

8. Publikace: Sylabus přípravného kurzu

Publikace je pomůckou pro učitele, kteří připravují uchazeče ke zkoušce A2 z češtiny pro trvalý pobyt. Navazuje jak na Rámcové kurikulum, tak na Metodickou podporu. Sylabus je konkrétně určený pro padesátihodinový prezenční kurz, jehož cílem je bezprostřední příprava ke zkoušce. Sylabus je určený pro specifický kurz, lze ho ovšem použít jako vzor pro vytváření obecných jazykových kurzů.

9. Publikace: Referenční popis češtiny

Publikace definuje obsah češtiny jako druhého jazyka ve vztahu ke zkoušce z českého jazyka pro trvalý pobyt v ČR. Popis slouží jako výchozí materiál nejen pro tvorbu zkoušek, ale i pro přípravu podkladů a materiálů, které využívají učitelé ve výuce a v kurzech připravujících cizince na zkoušku z češtiny. Z textu lze využít zejména kapitolu 5 (Jazykové funkce) a kapitolu 10 (Sociokulturní kompetence).

10. Publikace: Metodika přípravy ke zkoušce

Publikace, která má charakter metodického materiálu, zahrnuje kromě přípravy na zkoušku celou řadu nadčasových, důležitých a praktických aspektů pro výuku jazyka komunikační metodou založenou na dovednostním učení.

B

V rámci projektu „Společné vzdělávání a podpora škol krok za krokem. Implementace **Akcího plánu inkluzivního vzdělávání – metodická podpora**“ (APIV A) realizovaném v Národním pedagogickém institutu České republiky (NPI ČR) vznikla celá řada nástrojů a materiálů na podporu výuky češtiny jako druhého jazyka žáků cizinců: <https://cizinci.npi.cz/vystupy-z-projektu-apiv-a/>

C

Webové stránky organizace **META o.p.s.** nabízejí pro výuku češtiny jako druhého jazyka výukové materiály řazené podle témat (kartičky s obrázky, testy, pracovní listy, aktivity, tipy apod.): <https://inkluzivniskola.cz/cdj-materialy-k-tematum>

Z materiálů organizace META o.p.s. lze pro střední školy doporučit zejména následující tituly:

Jiroutová, M., Kenderová, K., Titěrová, K. *Průvodce světem vzdělávání žáků s odlišným mateřským jazykem na SŠ*. Praha: META, o.p.s., 2022. Dostupné z: <https://meta-ops.eu/publikace/pruvodce-svetem-vzdelavani-zaku-s-omj/>

Nosálová, B. a kol. *Učíme češtinu jako druhý jazyk*. Praha: META, o.p.s., 2018. Dostupné z: https://www.meta-ops.cz/sites/default/files/meta_ucime_cestinu_jako_druhy_jazyk_pruvodce_pro_ucitele_online.pdf

Titěrová, K., Vališová, P., Cergí Fiérrez, K., Šustrová, N. *Levou zadní 1: Čeština jako druhý jazyk*. META, 2018. Dostupné z: <https://ceskylevouzadni.cz/>

Doporučené učebnice a učební materiály

Výběr vhodné učebnice pro výuku češtiny jako cizího (druhého) jazyka je většinou v kompetenci učitelů a metodiků a je závislý na mnoha různorodých faktorech. S ohledem na příchodí uprchlickou ukrajinskou vlnu byly vybrány dostupné učebnice a materiály, které jsou založené na dovednostním učení a skutečných českých realitách a vědomě podporují komunikativní přístup ve výuce.

Hlavní kritéria výběru jsou následující:

1. soulad učebnice se Společným evropským referenčním rámcem pro jazyky (SERR),
2. komunikativní přístup ve výuce,
3. vhodnost pro cílovou skupinu, tj. praktická využitelnost pro žáky,
4. vstřícnost k požadavkům učitele.

Seznam tištěných učebnic

Adamovičová, A., Ivanovová, D. *Basic Czech 1*. Praha: Karolinum, 2011.

Adamovičová, A., Ivanovová, D. *Basic Czech 2*. Praha: Karolinum, 2021.

Adamovičová, A., Hrdlička, M. *Basic Czech 3*. Praha: Karolinum, 2019.

Andrášová, H., Podepřelová, A. a kol. *Desetiminutovky – čeština pro cizince*. Praha: Klett, 2008.

Andrášová, H., Podepřelová, A. *Na cestě za češtinou: Inspirativní náměty pro učitele češtiny jako cizího jazyka*. Praha: Klett, 2018.

Bischofová, J., Hrdlička, M. *Čeština pro cizince a azylanty*. Učebnice B1 a Cvičebnice B1. 2. vyd. Praha: MŠMT, SOZE, 2007.

Bischofová, J., Hasil, J., Hrdlička, M., Kramářová, J. *Čeština pro středně a více pokročilé*. 3. vyd. Praha: Karolinum, 2011.

Boccou-Kestřánková, M., Štěpánková, D., Vodičková, K. *Čeština pro cizince A1 a A2, učebnice a cvičebnice*. Praha: Edika, 2017.

- Boccou-Kestřánková, M., Kopicová, K., Šnaidaufová, G. *Čeština pro cizince B1, učebnice a cvičebnice*. Praha: Edika, 2019.
- Boccou-Kestřánková, M., Hlínová, K., Pečený, P., Štěpánková, D. *Čeština pro cizince B2, učebnice a cvičebnice*. Praha: Edika, 2020.
- Boccou-Kestřánková, M., Klauďysová, J. *Čeština pro cizince, úroveň A0*. Praha: Edika, 2022. Dostupné z: <https://www.palmknihy.cz/ekniha/cestina-pro-cizince-uroven-a0-350515>
- Bulejčíková, P., Dvorská, V., Převrátilová, S., Šormová, K., Švíbková, Z. *Paráda! Učíme se česky!* Praha: FF UK, 2022.
- Cvejnová, J. *Česky, prosím Start*. Praha: Karolinum, 2011.
- Cvejnová, J. *Česky, prosím I*. 2. vyd. Praha: Karolinum, 2019.
- Cvejnová, J. *Česky, prosím II*. Praha: Karolinum, 2012.
- Cvejnová, J. *Česky, prosím III*. Praha: Karolinum, 2017.
- Cvejnová, J. *Česky, prosím IV*. Praha: Karolinum, v tisku.
- Čechová, E., Remediosová, H. *Chcete ještě lépe mluvit česky?* Liberec: Harry Putz, 2002.
- Froulíková, L. *Zahrada českého jazyka: čtyři roční období; učebnice češtiny pro cizince*. Praha: Academia, 2002.
- Harperová, J. *Čeština extra: průvodce českou gramatikou*. Praha: Akropolis, 2012.
- Hojdaš, J., Hojdašová, I. *Český jazyk – Чеська мова*. Učební příručka. 4. vyd. Užhorod: Ministerstvo školství a vědy Ukrajiny, Užhorodská národní univerzita, Vědecko-výzkumný institut ukrajinistiky Mychajla Molnára, Klub T. G. Masaryka v Užhorodě, 2016.
- Holá, L., Bořilová, P. *Čeština expres 1, ukrajinská verze*. Praha: Akropolis, 2015.
- Holá, L., Bořilová, P. *Čeština expres 2, ukrajinská verze*. Praha: Akropolis, 2015.
- Holá, L. *Česky krok za krokem 1, ukrajinská verze*. Praha: Akropolis, 2017.
- Hradilová, D., Kopečková, M. *Czech It Up, B2*. Olomouc: Vydavatelství Univerzity Palackého, 2020.
- Hradilová, D. *Czech It Up, C1*. Olomouc: Vydavatelství Univerzity Palackého, 2019.
- Jiroutová, M., Kenderová, K., Titěrová, K. *Průvodce světem vzdělávání žáků s odlišným mateřským jazykem na SŠ*. Praha: META, o.p.s., 2022. Dostupné z: <https://meta-ops.eu/publikace/pruvodce-svetem-vzdelavani-zaku-s-omj/>
- Malá, Z. *Jazykové hry a aktivity pro výuku češtiny A1.1*. Praha: Akropolis, 2019.
- Nekovářová, A. *Čeština pro život*. Praha: Akropolis, 2006.
- Nekovářová, A. *Čeština pro život 2*. Praha: Akropolis, 2012.
- Nosálová, B. a kol. *Učíme češtinu jako druhý jazyk*. Praha: META, o.p.s., 2018. Dostupné z: https://www.meta-ops.cz/sites/default/files/meta_ucime_cestinu_jako_druhy_jazyk_pruvodce_pro_ucitele_online.pdf
- Parolková, O., Nováková, J. *Czech for foreigners*. Praha: Bohemika, 1996.
- Pařízková, Š. *Čeština pro ukrajinsky mluvící*. Praha: Pavel Pařízek, 2021.
- Rešková, I., Pintarová, M. *Communicative Czech – Elementary Czech*. Brno: Ivana Rešková, 2006.
- Rešková, I., Pintarová, M. *Communicative Czech – Intermediate Czech*. Brno: Ivana Rešková, 2004.
- Rodrová, J., Vymětalová, M. *Čeština pro cizince – Jazykové hry*. Praha: Rodrová Jana, 2016.

Štindl, O. *Czech Easy Elementary*. Praha: Akronym, 2008.

Švarcová, T., Wenzel, J. *Czech It Up, A1*. Olomouc: Vydavatelství Univerzity Palackého, 2020.

Titěrová, K., Vališová, P., Cergí Fierrez, K., Šustrová, N. *Levou zadní 1: Čeština jako druhý jazyk*. META, 2018. **Dostupné z:** <https://ceskylevouzadni.cz/>

Vyčichlová, H. *Ano, učím se česky*. Pardubice: Most PRO, o.p.s., 2013.

Seznam internetových zdrojů

Kurzy češtiny pro cizince. Centrum pro integraci cizinců. Dostupné z: <https://www.kurzycestinyprocizince.cz/cs/e-learning.html>

L-Pack. *Multimediální kurz českého jazyka*. Opava: Slezská univerzita v Opavě. Dostupné z: http://www.l-pack.eu/?page_id=402&lang=cz

Štecová, J. *Česky pomalu a jistě*. Učebnice češtiny online. Dostupné z: <https://www.mozaika.eu/ucebnice-cestiny/>

PŘÍLOHA 3: ČÁST TEXTU VYHLÁŠKY Č. 250/2022 SB. TÝKAJÍCÍ SE STŘEDNÍCH ŠKOL

VYHLÁŠKA Č. 250/2022 Sb. ze dne 25. srpna 2022,

kteřou se mění vyhláška č. 13/2005 Sb., o středním vzdělávání a vzdělávání v konzervatoři, ve znění pozdějších předpisů, a vyhláška č. 48/2005 Sb., o základním vzdělávání a některých náležitostech plnění povinné školní docházky, ve znění pozdějších předpisů

Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy stanoví podle § 20 odst. 8, § 28 odst. 6 a § 71 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění zákona č. 383/2005 Sb., zákona č. 49/2009 Sb. a zákona č. 472/2011 Sb.:

ČÁST PRVNÍ

Změna vyhlášky o středním vzdělávání a vzdělávání v konzervatoři

Čl. I

Vyhláška č. 13/2005 Sb., o středním vzdělávání a vzdělávání v konzervatoři, ve znění vyhlášky č. 374/2006 Sb., vyhlášky č. 400/2009 Sb., vyhlášky č. 197/2016 Sb., vyhlášky č. 145/2018 Sb., vyhlášky č. 200/2021 Sb. a vyhlášky č. 126/2022 Sb., se mění takto:

„Vzdělávání ve skupinách pro jazykovou přípravu

§ 6a

Určená škola

(1) Škola zřízená obcí, krajem nebo svazkem obcí, která je na seznamu škol určených k poskytování jazykové přípravy (dále jen „seznam určených škol“), poskytuje žákům této nebo jiné školy bezplatnou přípravu k začlenění do středního vzdělávání zahrnující výuku českého jazyka přizpůsobenou potřebám žáků cizinců, kteří se vzdělávají ve střední škole, a zahrnující základy příslušné odborné terminologie (dále jen „jazyková příprava“).

(2) Seznam určených škol vytváří krajský úřad a zveřejní jej způsobem umožňujícím dálkový přístup.

(3) Na seznam určených škol krajský úřad vždy zařadí alespoň jednu školu v kraji.

(4) Krajský úřad na seznam určených škol zařadí zpravidla školu, v níž

a) je podíl žáků cizinců z celkového počtu žáků školy k 31. březnu bezprostředně předcházejícího školního roku alespoň 5 %, nebo

b) je žákem školy alespoň 5 žáků podle § 6b odst. 2.

(5) Seznam určených škol je možné měnit i v průběhu školního roku.

(6) V seznamu určených škol je u každé školy uvedeno jméno kontaktní osoby a kontaktní údaje.

(7) Určená škola poskytuje jazykovou přípravu v každé skupině pro jazykovou přípravu jak osobním způsobem, tak distančním synchronním způsobem, pokud nemohou být všichni žáci ve skupině osobně přítomni. Určená škola poskytuje jazykovou přípravu i žákovi, který se z důvodu organizace vzdělávání ve škole, jíž je žákem, nemůže účastnit jazykové přípravy poskytované osobním

nebo distančním synchronním způsobem; způsob poskytování jazykové přípravy přizpůsobí určená škola podmínkám žáka pro tuto přípravu.

§ 6b

Zařazení žáka do skupiny pro jazykovou přípravu

(1) Ředitel školy, jíž je žák žákem, vyrozumí zákonného zástupce nezletilého žáka nebo zletilého žáka uvedeného v odstavci 2 do 1 týdne po přijetí žáka do školy o možnosti jazykové přípravy a o organizaci tohoto vzdělávání.

(2) Ředitel určené školy zařadí do skupiny pro jazykovou přípravu žáka cizince, který se vzdělává ve škole zapsané v rejstříku škol a školských zařízení nejvýše 12 měsíců před podáním žádosti.

(3) Zletilý žák se zařazuje do skupiny pro jazykovou přípravu na základě své žádosti. Nezletilý žák se zařazuje do skupiny pro jazykovou přípravu na základě žádosti zákonného zástupce. Součástí žádosti žáka je prohlášení, že žák splňuje podmínku podle odstavce 2.

(4) Ředitel určené školy zařadí žáka do skupiny pro jazykovou přípravu nejpozději do 30 dnů od podání žádosti.

(5) Ředitel určené školy nemusí zařadit do skupiny pro jazykovou přípravu žáka jiné školy, pokud zařazení neumožňují prostorové podmínky školy. Pokud nelze žáka zařadit podle věty první, ředitel určené školy bezodkladně informuje krajský úřad, který zajistí jazykovou přípravu žáka v jiné škole.

§ 6c

Vznik skupiny pro jazykovou přípravu

(1) Ředitel určené školy zřizuje skupinu nebo skupiny pro jazykovou přípravu.

(2) Skupina pro jazykovou přípravu vznikne při nejméně 5 a nejvýše 15 žácích podle § 6b odst. 2. Další skupinu pro jazykovou přípravu lze zřídit, pokud je do každé dosavadní skupiny zařazeno 15 žáků podle § 6b odst. 2.

(3) Ředitel určené školy může na základě posouzení potřebnosti jazykové podpory žáka zařadit do skupiny pro jazykovou přípravu i jiné žáky než žáky podle § 6b odst. 2, a to i do vyššího počtu než 15 žáků, pokud to není na újmu kvality jazykové přípravy žáků podle § 6b odst. 2.

(4) Pokud vznikne pouze jedna skupina pro jazykovou přípravu ve správním obvodu kraje, neplatí pro ni podmínka nejméně 5 žáků podle odstavce 2 věty první.

§ 6d

Organizace jazykové přípravy

(1) Celková délka jazykové přípravy žáka je nejméně 100 hodin a nejvíce 200 hodin po dobu nejvýše 10 měsíců výuky. Délku jazykové přípravy určí ředitel školy, ve které se žák bude účastnit jazykové přípravy, na základě doporučení ředitele školy, jíž je žák žákem, a podle znalostí žáka ověřených před zahájením jazykové přípravy. Délku jazykové přípravy lze v odůvodněných případech opakovaně prodloužit až do nejvyšší celkové délky jazykové přípravy 200 hodin.

(2) Jazyková příprava přednostně probíhá mimo dobu vyučování žáka ve škole, jíž je žákem. V době vyučování probíhají nejvýše 3 hodiny týdně. Žák je z vyučování, které se překrývá s jazykovou přípravou, uvolněn.

(3) Škola, jíž je žák žákem, zajistí žákovi ve škole přístup k informačním technologiím pro účast na jazykové přípravě konané distančním synchronním způsobem.

(4) Rozsah absolvované jazykové přípravy se zaznamenává do dokumentace školy, jíž je žák žákem.

(5) Škola, jíž je žák žákem, a určená škola vzájemně spolupracují a poskytují si informace o žákovi týkající se vzdělávání a o průběhu a výsledcích jazykové přípravy žáka.“

ČÁST TŘETÍ

ÚČINNOST

Čl. III

Tato vyhláška nabývá účinnosti dnem 1. září 2022, s výjimkou ustanovení čl. I bodu 2 a čl. II bodů 2, 4, 6, 8 a 10, která nabývají účinnosti dnem 1. září 2023.

Ministr školství, mládeže a tělovýchovy:

Prof. JUDr. Balaš, CSc., v.r.